

18.28x25.57	1	עמוד 84	העיר - עכבר העיר	23/08/2012	33412712-3
זונת היהודים הצג - 26190					

במה | יובל בן-עמי

"זונת היהודים" צילום רדי רובינשטיין

באטמן מתחיל. מי ממשיך?

למה לנו אין פוסי ריוט? מה לברכט ולתחנה המרכזית? ומאיפה נובע פחד הבמה של התיאטרון הישראלי? כמה מחשבות על תיאטרון בזמנים רעים

שלו בשירה של ננה הזונה, את אלכס קרול, שהפיה חיים עוצמתיים בטנגו המלחים, את דפי אלפרן, שהפיקה תיאטרון טהור משירה של לילי תור-פת, ואת עידו וולפוביץ', שביצע בדי-ראג טעון וחזק את "שיר המנדליי".

באופן מוזר, כל ארבעת השירים הנזכרים כאן לקוחים מתוך אותו מחזה: "סוף טוב", אבל היו גם אחרים, ובהם אחד מקומי ממש. ענבר רנון ביצעה את "הבלדה על אנקש" היפהפייה, שתירגם נתן אלטרמן והלחין סשה ארגוב, והישראליות שבלשון ובמרקם המוזיקלי הורגשה היטב. ברכט הוא שלנו ואיזה יופי לנו.

3. ארץ חדשה ישנה

גונב לאוזני שההצגה היחידה שמי תייחסת ישירות לחשכתם של הימים הללו, "ארץ חדשה" הנפלאה של קבוצת הצעירים של הבימה, סובלת ממיעוט קהל. "ארץ חדשה" מספרת את סיפורם של פליטים אפריקאים בארץ בלשון תיאטרלית רעננה. זוהי דוגמה נדירה מאוד, נדירה מדי, של תיאטרון אקטיביסטי ישראלי, תיאטרון שמנסה לשנות את העולם לטובה בזמן אמת. המלצתי עליה בחודש מרץ ואני ממליץ עליה שוב בחום רב.

"ארץ חדשה" תוצג שוב ב-10 וב-11 בספטמבר. אם אתם צופי תיאטרון, הצטיידו בכרטיסים עוד היום, ואם אתם יוצרי תיאטרון - קחו ממנה דוגמה. אני חנו זקוקים ליותר מאבטמן וליותר מברכט. אנחנו זקוקים לכם: למחזאות מסתכנת, להשתלטות תיאטרונית על המרחב הציבורי ולזעקה רמה שעולה מן הבמה, מגיעה אל העולם ומשנה אותו.

בגרש"ר ראיתי לראשונה מקרצפת מר-צפות בתיכון שבו למדתי, ומאז עוד המון מרצפות בהמון בתי ספר. אפילו בדימונה נתקלתי בה, בהפקת סטודנטים באר שבעית. אם תחפשו ביוטיוב את השיר, תגלו שגרסת סטודנטים עברית שלו היא הראשונה שעולה בלי שון שאינה אנגלית או גרמנית.

השבוע הלכתי לשכונת התקווה לראות את "זונת היהודים", ערב שבמסגרתו עוברים תלמידי שנה ג' של יורם לוינשטיין (הידוע באהבתו לברכט) את המסוכה הנעימה הזאת. בדרך חלי-פתי בתוך רחובות מלאי פליטים שעי-תידם לא ברור, וסמטאות מלאות עוני שעתידן אינו מבטיח. האורות בשוק התקווה הסגור היבהבו וכבו, ופי-תאום השתררה אפלה. דרום תל אביב במצב לא טוב. היא אפלולית וקודרת כמו שיר של ברכט. כמה טוב שיש שירים של ברכט, שמאפשרים לנו לשיר על המציאות שלנו ובעצם לא עליה, ובמקביל גם לרקום סולחה נעימה עם הגרמנים ותרבותם.

בתוככי הסטודיו התממשו כל הצרות שמחוץ לו: סיטת הזנות, אימי המלח-מה, כיסם ההולך וצר של תושבי ארץ גזירה, וכמובן גזענות, והכל בלבוש אירופי שהולם גרבוני רשת. זאת לא היתה הפקה יוצאת דופן במיוחד מבי-חינת פרשנות, אבל החומרים נהדרים וכמה מההופעות היו מצוינות בהחלט. אציין את קולה המופלא של הילה

בוקס אנושי, כבר תרמו מכישרונם למחאה העממית ואילו התיאטרון נשאר בחוץ? זה לא שאין לכם כישרון, אחי ואחיותי יוצרי התיאטרון, וזה לא שאתם לא מודאגים. כנראה אתם פשוט סובלים מפחד במה.

מנגד, זה המקום לציין לטובה את היוצא מן הכלל: הקומיקאי עידן מור, שלכל אורך הקיץ הנוכחי מגיע לה-פגנות שונות בלבוש של באטמן ול-עתים גם נושא דברים כבאטמן. זה לא מסוג המעשים שמבטיחים לבנאדם שנתיים בכלא הרוסי, אבל המהלך של מור מוסיף צבע וכיף להתכנסויות הכועסות שלנו, וזה שווה משהו.

2. וספינה של פיראטים

מופע משירי ברכט ווייל הוא מעין טקס חניכה של השחקן הישראלי הצ-עיר. את ג'ני הפיראטית מתוך "אופרה

איך זה שכל סוג אפשרי של מוזיקאי, החל בזמרים מזרחיים "כבדים" וכלה בביט בוקס אנושי, כבר תרמו מכישרונם למחאה העממית ואילו התיאטרון נשאר בחוץ? זה לא שאין לכם כישרון, אחי ואחיותי יוצרי התיאטרון, וזה לא שאתם לא מודאגים. כנראה אתם פשוט סובלים מפחד במה

1. דרוש פוסי ישראלי

לא כל העולם במה, ממש לא. הבמה היא מקום קסום, מקום קדוש, ואילו העולם יודע להיות חרא בלבן בלאדי. בשבוע שעבר התקיף המון של בני נוער יהודים בירושלים שלושה בני נוער ערבים, ואחד מהם נפצע קשה. התקשורת צורחת: איראן איראן איראן, ושר הפנים מסביר שמתפקידו להמאס את חייהם של אנשים עליהם. כל זה - בציר חרשות ערכני לזמן כתיבת הטור.

גם מחוץ לארץ לא כל כך טוב, ואחד מהאירועים הלא נעימים שהתרחשו שם לאחרונה דווקא קשור בבמה. בתוך הסערה התקשורתית סביב מש-פטן של חברות פוסי ריוט התעורר גם דיון ברבר ההגדרה "להקת פאנק". פוסי ריוט אינה להקה במובן המקובל. לא זכור שהופיעה במועדונים או עב-דה על אלבום. במידה רבה מדובר בקבוצה שעוסקת באמנות מיצג או בתיאטרון גרילה.

מי שקורא/ת את הטורים האלה בע-שירית של קביעות כבר יודע/ת מה אני עומד לשאול עכשיו. למה לא כאן? כבר חצי עשור פועלת בארץ הזאת, מרובת הצרות וההולכת ומת-פטנת (מלשון פוסי), קבוצת מחאה בשם גרילה תרבות. שותפים לה משוררים, מוזיקאים וזוהו בעצם. איך זה שכל סוג אפשרי של מוזיקאי, החל בזמרים מזרחיים "כבדים" וכלה בביט